

Abstrakt

Cílem diplomové práce je popsat a zhodnotit vztah hmotnostní proporcionality a adipozity v kontextu sekulárních změn v tělesném složení u českých předškolních dětí za posledních 25 let. Studie probíhala formou transverzálního výzkumu mezi lety 2016–2018 na sedmi mateřských školách z Prahy a okolí a jedné z Ústí nad Labem. Vyšetřeno bylo 551 dětí (271 chlapců, 280 dívek), ve věku od 4 do 6 let. Data byla doplněna o soubor 208 dětí (101 chlapců a 107 dívek), které byly součástí pilotní studie v letech 2013–2014. Celkově soubor čítal 759 dětí. Aktuální soubor jedinců byl porovnán s reprezentativní databází českých předškolních dětí z 90. let minulého století.

U současných předškolních dětí nebyl zaznamenán signifikantní rozdíl v parametrech popisující hmotnostní proporcionalitu, nicméně podíl jednotlivých komponent tělesného složení se změnil. Tuková komponenta signifikantně narostla u šestiletých chlapců, pětiletých a šestiletých dívek. Zároveň jsme ve vztahu k referenčnímu souboru zaznamenali nedostatečný rozvoj aktivní tělesné hmoty. Zmíněné trendy dokládá i nárůst procentuálního zastoupení latentní formy obezity za posledních 25 let. Nedostatek aktivního pohybu současných předškolních dětí se odráží v poklesu vybraných obvodových parametrů končetin a nárůstu tloušťky kožních řas, zejména v oblasti trupu.

Klíčová slova

tělesné složení, sekulární trend, latentní obezita, předškolní děti